

GEZOCHT: MEDICI MET EEN **VRIJE GEEST**

Na de verovering van de reisbranche, het bankwezen en de detailhandel stort de ICT-sector zich nu op de gezondheidszorg. En medici kunnen daarbij een belangrijke rol spelen. **Daan Marselis**

Het ligt voor de hand hoe de toekomst van de gezondheidszorg eruitziet', zegt voormalig dermatoloog en bijzonder hoogleraar telemedicine Leonard Witkamp van het AMC en oprichter van het ZBC Ksyos. 'Kijk wat er gebeurde in de reiswereld, de bankensector en de detailhandel. Vroeger zat er op elke hoek van de straat een bank, nu worden alle routinematige handelingen via het internet gedaan.' Precies zo zal het gaan in de gezondheidszorg, zegt Witkamp. Hij stelt dat 80 procent van de handelingen die artsen verrichten, routinematig zijn. Die kunnen ze dus uitbesteden aan het groeiende leger van paramedici of zelfs aan de patiënten zelf. Dat moet ook, omdat het zorgstelsel steeds duurder wordt door vergrijzing, door het groeiende scala aan behandelmogelijkheden en door het stijgend aantal chronisch zieken. Witkamp ontwikkelt met Ksyos toepassingen voor teledermatologie, -cardiologie, -oogheelkunde, -ggz en -pulmonologie. Het idee is dat dit de zorg laagdrempeliger maakt, dat specialisten verantwoordelijkheden aan huisartsen overdragen en dat paramedici een groot deel van de uitvoering op zich nemen. Volgens Witkamp wordt de zorg hierdoor goedkoper. Ook neemt de kwaliteit toe, omdat specialisten en huisartsen meer tijd hebben voor complexe patiënten die écht hun aandacht nodig hebben.

Niet-medici

Zoals de taxibranche is opgeschud door niet-chauffeurs, zo staat de medische sector aan de vooravond van een verandering die door niet-medici wordt aangedreven. Witkamp is natuurlijk arts, maar hij is de enige in zijn bedrijf. In zijn team werken verder alleen

'slimme en jonge mensen' bestaande uit softwareontwikkelaars en mensen met diploma's op het vlak van wetenschapsdynamica, medische informatiekunde of zelfs filosofie op zak. Opvallend genoeg kreeg Witkamp nog nooit een sollicitatiebrief van een arts. Bij de selectie let hij erop of de sollicitanten gemotiveerd zijn om de zorg te veranderen. Affiniteit met ICT 'strekt tot aanbeveling', zegt Witkamp. Maar het is vooral belangrijk dat kandidaten 'een vrije geest' hebben en dat ze vinden dat het in de zorg allemaal 'een stuk beter en leuker kan'.

Studie

Wat die vrije geest betreft: daar schiet de geneeskundestudie wellicht te kort, meent Wouter Kroese, mede-oprichter van Pacmed. Kroese ging geneeskunde studeren om natuurwetenschappen te combineren met zijn ambitie om mensen te helpen, maar hij merkte dat hij het creatieve en analytische miste in de studie. 'Het gaat toch heel erg om het stampen van kennis.' Na zijn bachelor stapte hij daarom over naar de studie logica. Via de Nationale Denktank ontmoette hij de mensen met wie hij Pacmed oprichtte. Met dat bedrijf wil hij door middel van big data-analyses huisartsen helpen om een op het individu toegespitst behandelplan te maken. Kroese merkt op dat de werkwijzen in de technologiesector en die in de gezondheidszorg sterk van elkaar verschillen. De ontwikkeling van nieuwe technologie wordt gekenmerkt door trial-and-error, waarbij de nadruk ligt op het vinden van creatieve oplossingen. Heel anders dus dan het herhalen van een beproefd recept en het nastreven van maximale veiligheid, zoals in de zorg gebruikelijk is. De focus ligt daar te sterk op het toepassen van bestaande kennis in plaats van het kritisch beoordelen van deze kennis en het

verbeteren van het proces, vindt Kroese. ‘De studie laat mensen weinig vrije ruimte om zich te ontwikkelen zoals zij dat willen. Volgens mij leidt dat ook tot passiviteit na de studie.’ En dat vindt hij zonde. ‘Het is heel waardevol als dokters ook innovatief zijn. Het zou daarom goed zijn als dokters in hun opleiding meer gestimuleerd en uitgedaagd worden om dingen te verbeteren.’

Philips

Dat medici zeker waardevol zijn voor techbedrijven, bleek ook toen Philips per 1 januari 2016 de voormalig bestuursvoorzitter en voormalig hoogleraar kindergeneeskunde Jan Kimpen van het UMC Utrecht aanstelde als chief medical officer. Kimpen moet ervoor zorgen dat medische kennis en gebruiksgemak centraal staan bij de ontwikkeling van nieuwe technologie.

‘MEDICI ZIJN WAARDEVOL VOOR TECHBEDRIJVEN’

Ook op lagere niveaus werken bij Philips artsen, zegt woordvoerder Saskia Maas. ‘De toegevoegde waarde is vooral de ervaring die zij meenemen uit de praktijk. Ook is hun klinische kennis relevant voor de ontwikkeling van nieuwe producten en oplossingen. Onze

artsen weten hoe zorgverleners in de praktijk met onze toepassingen omgaan. Dat is belangrijke kennis, omdat we willen dat onze systemen aansluiten bij de dagelijkse gang van zaken in de zorg.’ Dat bij Witkamp en Kroese geen artsen werken, heeft wellicht ook met de omvang van hun bedrijven te maken. Witkamp kan zich in elk geval goed voorstellen dat hij steeds vaker wél artsen zal aanstellen: ‘als we straks groter zijn’. Dat wordt vooral interessant als Ksyos medische processen gaat omzetten in digitale patronen, zoals bij de ontwikkeling van software voor beslisondersteuning. Tot die tijd vaart hij op zijn netwerk. ‘Tienduizend zorgverleners hebben met ons een toelatingsovereenkomst om binnen Ksyos te kunnen werken. Als we iets nieuws willen testen, benaderen we een selectie van die mensen.’

Zorg vormgeven

Voor Pacmed zou een medicus in het team juist nu al heel zinvol zijn, zegt Kroese. ‘Het is bijvoorbeeld heel nuttig dat ik zelf geneeskunde deed. Ik ken de zorg en het jargon.’ Maar, als gezegd, een arts is Kroese niet. ‘Nu huren we die medische kennis in via externe adviseurs. Die helpen ons dan één dag in de week. Dat is niet optimaal. Iemand met de benodigde medische expertise aan nemen in ons kernteam is de volgende stap.’

Voor geneeskundestudenten die de veranderingen in de zorg niet alleen willen meemaken, maar ook willen vormgeven, is er in de toekomst dus zeker ruimte. Kroese: ‘In het bedrijfsleven heb je veel verschillende vaardigheden nodig. Je moet kunnen presenteren, analyseren en ondernemend zijn. Verder is het handig als je weet hoe geldstromen in de zorg lopen en hoe bijvoorbeeld innovatie wordt bekostigd. Ze doen er wel goed aan praktijkervaring op te doen en een vrije geest te houden.’ **WAARI**

Bijzonder hoogleraar telemedicine Leonard Witkamp.

Wouter Kroese, medeoprichter van Pacmed, gespecialiseerd in big data-analyses.